

Millise allikaga on tegemist?

Kuidas leida?

Usaldusväarsuse määr

Eelretsenseeritud teadusartiklid. Tasub läbi lugeda sisukokkuvõtte ning vaadata viitamiste arvu (NB! uutel artiklitel võivad puududa). Kõige kõrgemal astmel on usaldusväarsuse mõttes metauuringud ning teadusartiklite süstemaatilised kirjanduse ülevaated eelretsenseeritud ajakirjades.

Teadusliku uurimistöo andmebaasid:

- [Google Scholar](#)
Loe kuidas [kasutada Google Scholarit](#)
- [MeditSiiniuuringute andmebaas:](#)

Statistika / info avaldatud asjakohaste ja usaldusväärsete rahvusvaheliste või rahvuslike organisatsioonide poolt (domeeni laiend: .org - viimane ei taga aga, et kõik sellelõpulised veebilehed on usaldusväärased). WHO, Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, ÜRO (United Nations, UN), NASA, National Academies of Science ning tuntud ülikoolide veebilehed jms.

- [Eurostat](#)
- [UNdata](#)
- [WHO data](#)
- [National Academies Press](#)

Tuntud entsüklopeediad

- [Wikipedia](#)
- [Britannica](#)

Kaasaegsed õpikud

Riiklikud veebilehed (kuuluvad demokraatlikele riikidele, milles toimuvad vabad valimised)

Populaarteaduslikud väljaanded antud valdkonna ekspertidelt. Viidatakse algallikat ning see on kirjelduse põhjal tuvastatav.

Mainekad ajalehed, mis kasutavad faktikontrolli. Muud meediaväljalasked antud valdkonnas tuntud ekspertidelt.

- Elustiili väljaanded.
- Äriettevõtete veebilehed.
- Isiklikud blogid, vlogid jms.
- Poliitiliselt ja ideoloogiliselt kallutatud väljaanded (N: ajalehed, mis on kantud äärmuslikust agendast).
- Sotsiaalmeedia postitused.

Kes on autor (kui on viidatud)?

Kuidas tuvastada?

Usaldusväarsuse määr

Teadlane / uurija

Kas tema saavutused on tuvastavad (väidetud amet ja organisatsioon, haridustase, publikatsioonid, auhinnad)? N: kasutada GoogleScholar-it, Eesti teadlaste kohta leiab infot: www.etis.ee
Tavameedia puhul: Kas avaldab arvamust valdkonnas või sellele lähedases valdkonnas, milles ta on viinud läbi uurimistööd?

Antud valdkonna tuntud ekspert

Kas tema saavutused on tuvastavad (väidetud amet ja organisatsioon / asutus, haridustase, publikatsioonid, auhinnad)?
Tavameedia puhul: Kas avaldab arvamust valdkonnas või sellele lähedases valdkonnas, milles omab ekspertiisi?

Teksti olemus	Indikaatorid	Usaldusväarsuse määr
Avaldaja seos teemaga	Tasakaalustatud / neutraalne	★
	Rahastaja on usaldusväärne (riik, tuntud rahvusvaheline organisatsioon; N: väljaande valmimist on rahastanud Euroopa Sotsiaalarengu Fond)	★ ... ?
	Selgelt kallutatud, eirab üldtunnustatud tõekspidamisi.	✗
Väljaandmise aeg	Hiljuti avaldatud või ülevaadatud	★
	Aegunud (nõuab lisakontrolli: mitte iga rohkem kui paari aasta tagune väljaanne pole kaotanud oma pädevust)	?
	Pole võimalik tuvastada	✗
Teksti tõepärasus	Eesmärgiks on informeerida	★
	Toon on veenev, kuid mitte pealetükkiv	★
	Tekst sisaldab spetsiifilisi fakte ja detaile, et toetada väljakäidud ideid	★
	Eesmärgiks on lõbustada	✗
	Eesmärgiks on veenda, tekst on emotsionaalselt laetud	✗
	Eesmärk on hirmutada	✗
	Eesmärk on midagi müüa	✗